

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautalványtal küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyseri közlésért 14 fill.
kétseriért 12 fill., többszöriért 10 fill. évenként.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szögig 2 kor. 60 fill., azontul minden szög 2
fillérével számítottatik.

A nyitlterben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk közöltetésben levő hirdető-irodák, elő-
fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
→→→ vasárnap reggel. →→→

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Barsvármegye kegyelete.

Minden nemzet addig él, míg mult-
jának dicső emlékeit megbecsülni tudja.
A mult képezi tárházát azoknak a kin-
cseneknek, amelyekből a nemzet a jö-
vendőre nézve reményt, kitartást, bal-
sors idején erőt és bátorságot merít. A
magyar nemzet története igazi kincs-
tára a hazaszeretetnek, a szabadság
íránt való lelkesedésnek. Szép és csodá-
latalos történetek sorozata ez, amelyet
hazafias áhítattal kell kezünkbe fogni. A
nagy egészségnek kicsiny, de számottevő
része volt mindenkori Barsvármegye
is. Részt kér az egész történetéből s
mi barsiak, ha vissza tekintünk egy
ezredév eseményein által, büszke ön-
érzettel állíthatjuk, hogy ez a rész
méltó volt az egészhez s hogy ennek
a résznek története elválaszthatlanul
egybe van forrva az egész sorsával. A
haza jó és balsorsában, de főleg a vi-
harok közepette ott látjuk vármegyén-
ket s volt idő, hogy az ő kicsinysege
daczára is nem egy esetben az ország
vezérvármegyéjévé küzdött fel magát.
Hangja irányadó volt a nemzet sorsá-
nak intézésében, az elnyomást célzó
erőszak ellen az első között állott a
porondra.

S hogy mindez így volt, s hogy
mindez most a késő jutóknak méltó di-
csékvésének tárgyául szolgál, kizárólag
ama nagy szellemű s lelkű férfiak érd-
eme. kik mindent feláldoztak a hazá-
ért s a kik cserébe nem kaptak érte
semmit. Ezeknek a férfiaknak emlékét
kegyelettel őrizni, ezeknek a férfiaknak
földön járt nyomait a késő utódnak szá-
mára megőrizni minden magyar em-
bernek szent kötelessége. Az igaz, hogy
az életben koldusbottal szoktunk visz-
szafizetni minden nagy áldozatot, leg-
alább hát haló poraikban visszamaradt
emlékükről vegyük le a feledés fátyolát.

Az érsekújvári temető egyik zugá-
ban jeltelenül, horpadozva áll egy sir.
A járó-kelő, kit utja a temető mellett
visz el, szívében kétköznap érzséssel
halad el e sir mellett s nem gondol
arra, hogy a kit e sir rejteget magá-
ban, egykor Barsvármegyének első fér-
fia, a hazának igazi hű fia, a magyar
országgyűlésnek fényes csillaga volt.
Balogh János nyugszik itt, ki végren-
deletében, amit Kovács Elek őrzött meg,
sirkövére azt rendelte iratni:

Itt nyugszik Balogh János,
Ki mint ember a becsületért,
S mint polgár a hazáért élt.

A felirat megmaradt, hogy jellemezze
az elhunyt gondolkodását. A kő azon-
ban még ma sem készült el. Az igaz,
hogy ércnél maradandóbb emléket
emelt ő magának a magyar haza s
különösen Barsvármegye fiainak szívé-
ben s így kizárólag bennünket érhet
a vád, ha elfog jönni az idő, a midőn
nem lesz élő ember közöttünk, ki a mi
büszkeségünknek, néhai jó vezérünk-
nek, Balogh Jánosnak örök nyugvó
helyét megjelölvi tudja.

Azt hisszük, nem kell újra emleget-
nünk, ki volt Balogh János! Megadta
erre feleletet Druga János érsekújvári
ügyvéd, ki 1872. január 19-én teme-
tése alkalmával ékes beszédben bucsuz-
tatta a „nagy barsit“. Mindnyájan
tudjuk, ki volt ő minekünk. Ismerjük
az ő működését, nemes jellemét, szikla
szilárd erélyét, a mely kitűnő tulaj-
donai már ifju korában a pozsonyi
1827—1832-iki diétán, mint Barsvár-
megye követének országszerte ismertté
tették a nevét. Jól tudjuk, hogy mily
szerepe volt a Weselényi perben, a
melyből kifolyólag ad audiendum ver-
bum idézték. 1836. évben már az or-
szággyűlés vezető férfja volt s Bars-
vármegye dicsőségének tarthatta, hogy
1842. évben első alispánjának sikerült

megnyernie, a mely hivatalát 1845-ig
rendületlenül a legnagyobb hazafias
szellemben vezette. 1848. évben, mikor
az első felelős magyar miniszterium
megalakult, ő képviselte Barsvármegyét
az országgyűlésen s ugyancsak ő volt
a követünk 1861. évben is az alkot-
mányos időszak közeledtekor.

Nyitott könyv volt az élete, a jel-
szava volt: mindent a hazáért s e
jelszónak a szó szoros értelmében ele-
get is tett. Az üldöztetésnek, erőszak-
nak, fenyegetésnek vele szemben nem
volt semmi eredménye, mikor a haza
boldogságáról volt szó. Nem volt rá
nézve áldozat, a mit szívével meg ne
hozott volna, hogy hazáját és várme-
gyéjét boldognak lássa.

S ez a férfiu most ott nyugszik az
ujvári temetőben jeltelen sirban, el-
felelve.

Erről a jeltelen sirról megemlékezni,
ezt a jeltelen sirt, mint drága ereklyét
megőrizni Barsvármegyének kötele-
sége. Ma még megtudjuk jelölvi az ő
nyugvó helyét, a késő utókor soha sem
bocsátaná meg nekünk, ha azt most
meg nem jelölvi maradandó emlékekkel.

Ez előtt huszonnégy évvel, 1882.
évben is felmerült ez eszme. S halála-
nak tizedik évfordulója alkalmából la-
punk a „Bars“ készséggel ragadta meg
az alkalmat, hogy eszébe juttassa a
vármegye közönségének, hogy nagy
fiának hamvai jeltelenül állanak s hogy
sír helye is csak néhány személyes jó
barátjának emlékében van megőrizve.
Együttal pedig gyűjtést indított, hogy
sír helyét emlékkövel megjelölhessük.
Ezen gyűjtés eredményeképp befolyt 50
forintot 1882 évi október 16-án Bars-
vármegye akkori alispánjának címére
elküldöttük a mondott célra leendő el-
használás végett.

Tudomásunk szerint a sir még ma
is jeltelen. Azóta immár több mint két

évtized lepergett s nem hibetjük, hogy
ama nemes láng hirtelen végleg kialu-
dott volna. Miért is azt a tisztelet-
teljes kérést intézzük Barsvármegye
alispánjához, hogy eme kegyeletes
szándék megvalósítása érdekében a
beküldött összeg után nézni s
a vármegyének azon kegyeletes tervét,
hogy Balogh János sírhelye emlékkö-
vel jelöltessék meg, napirendre tűzve
mielőbb megvalósítani kegyeskedjék.
Azt ne mondassák a szomszédok, hogy
a náluk eltemetett nagy barsi sír helyét
jeltelenül hagyva kitettük az enyészet-
nek, az örök feledésnek. Annyi hálá-
val tartozunk a nagy férfiu emléké-
nek, ki szívével lélekkel magyar és a
mienk volt.

Hová építsük a tanítóképzőt?

Az új tanítóképző építési ügye szokat-
lan hullámokat vert fel máskülönben csendes
városunk társadalmi életében.

A szép és díszesnek ígérkező épület
számára helyet találni olyant, a mely egy-
üttal városunkat is díszítse és annak tovább
fejlődését előmozdítsa, de a célnak is töké-
letesen megfeleljen, nem könnyű dolog és
épen azért nem lehet csodálni a képviselő-
testület tagjainak e kérdés fölötti szokatlan
érdeklődését és semmi sem természetesebb,
miután „sok ember, sok vélemény“, hogy
kiki a saját tervét, gondolatát tartva a leg-
helyesebbnek legalább is mindaddig, a míg
valamely alkalmasabbról, célszerűbből őt
más meg nem győzi.

Nekem, megvallom, nem volt szándé-
komban e kérdés fölött nyilvánosan, vagyis
e tisztes lap hasábjain nyilatkozni, de ugy-
szólván kötelességemmel teszi azt, mint e
város polgárának akkor, a mikor egy igen
fontos dolog, a mely már számos alkalom-
mal vált kárára város továbbfejlődésének,
legutóbb egy nyilatkozatban is helyt talált.
Ez a dolog véletlenül belevág a szakomba

TARCZA.

A suttgó szellő.

Irta: K. Mártonffy Imre.

A rövid alkonyat helyet adott a hosszú
estének és az ezüstfényű hold barátságosan
és kíváncsian mosolyg a hóval borított földre
és azok lakóira. A napi munka szünetel s
az esti harang bűvös, melodikus hangon re-
zeg a levegőben. Halk szellő suhan végig
az utcán és megkopogtat egy-egy ajtót, vagy
ablakot, hol hanyagságot tapasztal.

Körutjában a városliget környékén meg-
áll egy csinos házacska előtt, mely gyönyörű
kert közepén van. Ugy látszik Eolus mester
otthonos e házban. Midőn az épületet, mint
egy ör körüljárta, a háztető ódon cifráza-
tára ül, hogy fátalalmait kipihenhesse. De
nem sokáig pihen, majd ismét kezébe veszi
hárfaját és bájos dallamot zeng a kikeletől,
szerelemről és kéjről, úgy, hogy önkényte-
lenül megállunk és figyelmesen hallgatjuk
suttgó dallamát.

Egyik udvari szoba ablakán is hallga-
tozik valaki. Sápadt arcú leány, egyszerű
ruhában ül és varr a gyér lámpafényénél. A
hizelgő bájos hangokat, melyeknél talán mű-
vészt sem csak ki szebbet hangszerebből, fe-
szült figyelemmel hallgatja, a varrást félbe
hagyja, fejecskéjét kezére támasztva, nagy,
barna szemével álmodozva tekint ki a sötét
éjbe.

Lelki szeme előtt szép, boldog, de rég
eltűnt idők jelennek meg, melyekre szeme
könnyekkel telik meg. Ismeretlen mély fájd-
alom honol bájos vonásain s miközben
gondolkozva tekint a semmiségbe, suttgója
mintegy álomba merülve: „Mily boldog

voltam akkor, midőn még anyám élt s mi-
dőn „ő“ esténként hozzánk jött és künn a
folyosón egymás mellett ültünk! Most egye-
dul vagyok, anyám már félve nyugszik a
hideg sirban, ő pedig idegen országban van,
messze, messze . . . Miért ment el? Talán
megismerik benne a valódi művészt s körül-
rajongják, avagy talán még szegényebben
fog visszatérni?

De nem! Azt a jó Isten nem engedi
meg, hogy ily nagy tehetséget kaján irigy-
ség megbuktasson. Oh szegény! Vajjon mit
mivelhet? Csak legalább egyszer írta sor-
sáról, de előbb nem akarja ezt tenni, míg
kimerítően nem közlöm vele helyzetemet,
már pedig ez lehetetlen. De ha megírnám
neki, hogy szegény anyám halála óta hely-
zetem szomorú s néha hűs éjig dolgoznom
kell, hogy kenyeremet kereshessem, legott
visszatérne hozzám, hogy segítsen. Azzal is
vádol, hogy nem szeretem. Oh! ha tudnád,
mily forrón szeretlek, mondd meg azt neki
jó Istenem, hisz jól ismered szívemet!

Csöndes zokogásba tör ki. De csakha-
mar megtöri könnyes szemét és ég felé
pillantva folytatá:

— Vajjon meddig marad még távol?
Ah, bár itt volna. Még egy év. — Mennyi
szerencsétlenség történhetik addig. Vajjon
egészséges-e? Hát ha beteg lesz, vagy meg-
hal — vagy talán én halok meg? A halál
— a halál, oh Istenem!

Mély sóhajok törtek elő hullámzó ke-
léből, midőn a halvány leány e szavakat
mondá.

A hallgatózó szellő azonban mindent
látott és hallott s gyorsan repül hegyen-völ-
gyön keresztül a szép olaszországba. Megáll

egy szegényes műterem előtt, mely egyttal
lakszoba is volt. Ez a lakás szegény festőé,
ki annak a leánynak kedvese.

Némán ül a nyitott ablaknál és élve-
zettel szívja a balzsamos esti levegőt, majd
észrevesz egy felhőt, mely északról jöve.
lassan emelkedik az égboltozaton. Nagyot
sohajt. Fájdalmas érzés vonul végig egész
valóján, majd keserű mosoly honol finom
metszésű ajkán. Vajjon mire gondol?

Nagyot lélekzik és sápadt arcát pir-
váltja fel. Fölkel és nyugtalanul jár föl s
alá. Megáll és álmodozva mondá:

— Oh bár csak egy ember volna, ki
elismerné művészetemet, de mind ellenségeim
s büszkének, kontárnak neveznek. És miért
teszik ezt? Egyedül azért, mert nem kérem
hizelgek nekik s nem csuszom előttük, nem
kérem kegyüket. Igen, ha kegyüket vadász-
tam volna, most nem ülnék itt s nem lennék
oly földhöz ragadt szegény, békétűrő Jób!

Gunyos mosoly vonult végig ajkán és
tovább folytatá:

— De félre e sötét képekkel! Vajjon
mit csinál ő otthon? Vajjon gondol-e rám
néha, s szeret-e még? De ha ő is elfelejtett
és elhagyott . . . akkor . . .

Kereszbe fonja karját, fenyegető pillan-
tást vet a sötét éjbe s fátadnan rogy egy
székbe. Így ült soká, így mozdulatlanul, mint
egy élőszobor.

Végre fölkel, bezárta az ablakot s ép-
pen nyugodni akart, midőn visszafajtott lé-
lekzettel hallgatozik. Ugy képzeli, mintha a
távolban lágy zene és ének hangjai hallat-
szának, mindig közelebb-közelebb jő a
hang s csakugyan nem csalódott, mert ba-
rátja Eolus mester látogatja meg a késő éji

órában. Hevesen kopog az ablaktáblákon. A
fiatal ember jól ismeri egyetlen barátjának
hangját s gyorsan kinyitja az ablakot, hogy
a rég óhajtott hírnököt bebocsássa s meghal-
gassa üzeneteit.

A szellő híven tesz jelentést barátjának
szerelméről s elmondja, hogy mit látott, mit
hallott. Az elhagyott ifju szívből köszöni s
számtalan üdvözetet és csókot küld a hű
leánynak. Ekkor a szellő magára véve bun-
dáját, pajkosan kérdi:

— Megcsókolhatom helyetted kedvese-
det? Hát nem vagy féltékeny, mint Othello?

Mielőtt ez válaszolhatna, a pajkos szellő
kisurrant az ablakon s messziről suttgója:

— Jó éjt! Jó éjt! — és bájos dalla-
mokat füttyürészve repül mezőn, erdőn ke-
resztül, magával vive szegény barátjának
áldását.

Ez még sokáig áll az ablak előtt, aztán
összeteszi kezeit és szemét az égfelé emelve
suttgója:

— A szellő igazat mondott?

Az ezüst színű esti csillag oly barátság-
osan nézi az ifjút, mintha mondaná a sphé-
rák hangján:

— Igen! Ő szeret s ha bár téged az
egész világ ki is tagadott, ő hű marad hoz-
zád! Ne csüggedj el!

Béke szelleme lengi át a szegény festő
sokat zaklatott keblét és szívében új remény
ébred. Ajkai imát rebegnek a hálát ad la-
tennek, hogy megengedte érni ezt a bol-
dagságot.

A napi fátalalmak után álomra hajtja
le fejét, álmodik szebb, bo dögabb jövőről.
A paradicsomban volt, minden vágya teljesül,
az emberek hódolnak előtte, sápadt arcán
boldog, megelégedett mosoly tükröződik
vissza.

Álmodik!

és így megbocsátja a szives olvasó, ha e fölött szakvéleményt nyilvánított.

A „Bars“ mult heti számában Pethes János igazgató ur nyilatkozik. Nyilatkozata így kezdődik: „Soha sem szoktam felesleges hatóságaimnak azt ajánlani, hogy a tanítóképző két és fél emeletre tervezett gyönyörű új épületét oly helyen emeljék fel, ahol legalább a tavaszi vízállás alkalmával 35—50 cm. mélységben már talajvíz jelentkezik“ stb. A nyilatkozatnak itt közölt része más területekre nem vonatkozhatik, mint a vasút felé vezető Kálnai-utca végén elterülő „vásártérre“ és annak környékére, mert hogy a „hegyalatti dűlő“ nem érte alatta Pethes igazgató ur, azt a cikk folytatásából ki lehet magyarázni.

Hát bizony abban igaza van az igazgató urnak, a vásártér és annak környéke a mai állapotban nem nagyon csábító hely építkezésre.

Tudja minden ember Léván, hogy ez volt oka annak, hogy a kaszárnya sem épült oda. Pedig mily gyönyörű lett volna ott s mily praktikus. Alig egy pár száz lépésnyire a gyakorlótértől. E helyett el van dugva szem elől, a város tovább fejlődésére alkalmatlan helyen, annak diszjóra sincsen, és mindezek betetőzésére még távol a gyakorló és lövőtér is. Ezen már természetesen nem segíthetünk!

Ha a kaszárnya csakugyan oda épül a vásártér helyére, azóta a szomszédos területek, a melyek ma még mezőgazdasági szempontból is alig értékesülhetnek, mert mi csűrös-csavarás, bizony nedvesek azok, — árukban megsokszorozva beltelek már rég értékesítették volna.

Diszes, impozáns épület és házsorok helyet ma mit lát az utazó közönség, ha Lévára érkezik: pocsolját, vizállást, marhának való korlátot, ki nem tisztított, nyáron tökéletesen kiszáradt csavargó irányú bűnhedt vízfolyást. Émelyítő szaggal telt levegő az, ami városunk határán fogadja az érkezőt!

A kaszárnya építkezése alkalmával már póruljártunk, a katona kincstár kimondotta a véleményét: „oda építkezni nem lehet, magas a vizállás!“

Tudjuk mindannyian, hogy igaz biz az, csakugyan magas a vizállás, sőt tavasszal tulmagas, néha nem is 35 cm., mint az igazgató ur írja, de a mélyedésekben már a talaj felületén is kiverődik. Ebbe azután belenyugodunk.

Most újra ismétlődik ugyanazon eset, Pethes igazgató ur nyilatkozatából kitűnik, hogy a cultus-ministerium is értesülve van róla, hogy e vásártéren építkezni nem lehet: „ott magas a vizállás“.

De édes Istenem, jutott-e valakinek is eszébe mértékadó helyen azt a kérdést is felvetni, hogy: nem lehet-e ezen segíteni, nem lehet a talajvizet lejjebb szállítani? és ha igen, ugyan mennyibe fog az kerülni?

Tudtommal sem a kaszárnya építés alkalmából, sem ma, amikor az új tanítóképző intézetnek keresnek helyet, e kérdésnek egyike sem lett szakközvegek által megvitatva, az egyetlen competens hivatal a culturmérnökség megkérdezve nem lett és így nem is nyilatkozhatott.

A culturmérnöki intézményt az ország súlyos anyagi terhek árán tartja fenn és így bátran vehetjük igénybe annak szolgálatát, annál is inkább, miután Léva egész alsó vidékének, tehát a vásártér környékének is vízfolyásai már régtől fogva mind be lejtmezítették és így épen a culturmérnökség adhat legkönnyebben felvilágosítást afelel, vajon lehetséges-e a vásártér tulmagas talajvizét a kellő mélységre leszállítani?

De nézetem szerint ilyen nagyszabású építkezések alkalmából akár hová építkezünk is, a kincstárnak is kötelessége lenne a talajviszonyokat minden bizonnyal legjobban ismerő Culturmérnöki hivatal véleményét meghallgatni.

Fentemlített felvételi terveket láttam, azokba bepillantani alkalmam volt, ismerem a culturmérnök uraknak is véleményét és így tudom, hogy az esési viszonyok kedvezők, tehát a fenti bajok segíteni lehet, pedig nem is oly nagy költségek árán.

De nem csak a tul magas talajvizet lejjebb szállítani, de egyúttal a mai vízfolyásokat is rendezni kell: kiegyenesíteni egyiket ott és addig a mig szükséges, más vízfolyást pedig egészen megszüntetni. Ez utóbbiakhoz tartozna nézetem szerint, a cigány (Kálnai) utca végén folyó, nyáron egészen elapadó vízfolyás. Ezt, a Perc-patak felől érkezőt már a Plébánia major

mögött egy ujonnan ásandó mederben lehetne a vele most párhuzamosan folyó vízfolyásba vezetni és így ha a cigányutca végén levő hidat szétbontva a felesleges medret betömetjük, a vásártér a mostani cigányutcával egy összefüggő területet fogna képezni.

Ezeket a dolgokat megkellene csinálni a város jövő fejlődésének érdekében még akkor is, ha ez a kérdés nem lenne éppen időszzerű. Hiszen a törvény is kötelezheti a várost, hogy a közegészségre nagyon veszélyes, ilyen vízfolyások rendeztessenek. Csak nem rég volt, „Kisszecsce“ község kénytelen a beltelek között elterülő tavat lecsapoltatni, pedig az korántsem volt, annyira bűzös, egészségtelen, mint a cigányutca környéke.

Akár az egyik, akár a másik oldalán a vásártérnek, épülne az új tanítóképző, az új épülettel szemben csakhamar utcárossá létesülne, vagyis a mostani pusztai terület hatáloknak lehetne értékesíthető. A vízfolyások rendezését tehát ottani birtokosság nemcsak nem fogja ellenezni, de azt nagyon is szivesen fogadja, miután telkeik értéke ezzel emelkedik.

Igen gyakran hallom az utóbbi időkben azt az érvelést, hogy a „lévai vízlecsapoló társulat“ munkáinak bevégezése után ezek a türehtelen állapotok véglegesen megfognak szűnni.

Tudnivaló, a lévai vízlecsapoló társulat“ megalakult ugyan, egyes vízfolyások a város határában tehát le fognak mélyíteni, de azért a vízfolyások kanyargó iránya megmarad. Azoknak bemélyítése sem lesz talán elegendő arra, hogy a vásártér talajvíze alaposan levezethető legyen. Ez utóbbi most, hogy a tervezetbe bepillantani nincs módomban, bizonyosan nem tudom, csak gyanitom. De mindenesetre igen czélzzerű lenne, ha a város közönsége ezzel a társulattal együtt oldaná meg alaposan ezt a kérdést még az idén a munkálatok tartama alatt. Olyan vízfolyások kiásása, vagy mélyítése természetesen a melyek a társulat terveibe benn nem foglaltatnak a város költségeire lennének, ugyancsak a társulat által egyidejűleg a saját munkálataival létesítendők. Hogy a vízfolyások még jobban mélyíthetők, mint a mely mélyítés a vízlecsapoló társulat által szándékolatik az bizonyos, mert hiszen a Garamvölgyének esése lecsapolásokra noisuntig elegendő. A vásártéren a talajvizet akár két méterre s azon tul is le lehet szállítani.

Igy a vízlecsapoló társulattal összeállva ennek a bajnak elhárítása aránylag sokkal csekélyebb költséggel létesíthető és ez nézetem szerint alig fog egy pár ezer koronánál többbe kerülni. Egy pár ezer korona pedig ilyen fontos az egész város fejlődésére kiható munkálat foganatosításánál számot nem tehet.

Igy tehát kizárólag csak a vízlecsapoló társulat munkálatai meg fogják ugyan könnyíteni a bajnak elhárítást, de egészen meg nem szüntetik azt.

Ezek után nem habozom² kimondani, hogy legszívesebben látnám, ha az új tanítóképző a vásártérre épülne. Annak a helyét tartom a legalkalmasabbnak arra, hogy e diszesnek ígérkező épület városunk további fejlődését előmozdítsa, ennél alkalmasabb helyet számára városunk területén nem tudok.

De előbb mindenesetre a vízfolyásokat rendeznünk kell!

El ne hamarkodjunk a dolog! Itt nem csekélyeségről van szó! Ki tudja, mikor nyílik megint alkalom, hogy ezt a disztelen piszokhelyet városunk belterületéről eltávolítsuk.

A rendezett vásártéri terület egy szép és impozáns épülettel, a majdan épülő utcárossal örömet okozand a járó-kelőknek, örömet az utazónak, aki Lévát érinti, örömet az ottani birtokos osztálynak, mert telkeit jól értékesítheti, örömet a gazdaközönségnek, mert hogy a vízfolyások a szándékoltnál még mélyebbekre ásatnak, nagyobb területek belvizei lesznek alaposan lecsapolhatók, örömet a mérnöknek, hogy szép tervezete kivitelre talál, végre legnagyobb örömet, mert azokat éri a legnagyobb áldás, okoz majd a cigányutca lakóinak, akik eddig egészségtelen és fertőző bacilusokkal telt levegő helyett tiszta, jó levegőt szívhathnak.

Hallom, nemsokára a keramit is kiépül a vasuti fordulóig, mily szép, diszes utcává válhatik majd a mai por- és sárfészek,

Miután nem én vagyok az egyedüli képviselőbizottsági tagok közül, aki így gondolkodik, de vagyunk többen is, ezeknek as uraknak is nevében, bár megbízásom nincs reá, kérem első sorban is a város polgármesterét, tegye érintkezésbe magát a Cultur mérnöki hivatallal a fent nevezett bajok orvoslása céljából, hiszen ez semmi nemü költségre nem kerül, és ha sikerült talán ezutal Pethes János igazgató ur aggodalmait is elhárítanom, úgy megvagyok győződve, hogy abban az esetben, ha egyéb ok az új tanítóképzőnek a vásártérre való elhelyezése ellen a fent említettet nincsen, megteszi a város érdeke kedvéért felesleges hatóságaihoz intézett abbéli fölterjesztését, hogy vannak komoly hozzáértő polgárai Lévának, akik állják, hogy ezen a bajon lehet segíteni és hogy erre a legmegnyugtatóbb fölvilágosítást a komáromi culturmérnöki hivatal adhat.

Léva, 1904. április 3.

Leidenfrost Tódor.

Néhány szó a „Reflexiók“ és a „Nyilatkozat“ hoz.

Az igazság szolgáltatása és nem bírlapi tusakodás viszketege indit arra, hogy a „Bars“ utolsó számában megjelent és cikkemre vonatkozó *Reflexiókat* és *Nyilatkozatot* szó nélkül ne hagyjam.

Első sorban bocsánatát kérem Pethes János igazgató urnak, hogy nem tartozván azon választottak és hivatottak közé, kik előtt az igazgató urnak a város érdekében való „könyörgései“ ehangzottak s így nem szerezhetvén erről kellő időben tudomást, csak a körülmények csálékony konstellációja után itétem és cikkemben őt is a prima információjá benyomása alatt állónak mondtam.

Az igazgató ur sokunknak ezen nézetét a „Nyilatkozat“ban megczáfolta s ez igen kollemesen lepett meg minket. Nem sejtethető, hogy ő, ki csak rövid ideje lakója városunknak és ki ezen rövid idő alatt is vajmi keveset igyekezett városunk társadalmi életével nekszust keresni és föntartani, épen ezen város érdekeinek előmozdításában fáradozik, a mely iránti rokonszenvet oly ügyesen tudta titokban tartani.

Üdvözöljük tehát, mint Léva városa érdekeinek egyik újabb primipilusát.

De a „Nyilatkozat“ olyat is mond, mi engem kissé feszélyez, mert — ha szó nélkül hagyom — könnyen rám zudítja városunk elismert tehetségu tanítói karának neheztelését.

Pethes ur ugyanis állítja, hogy én a város iskoláit „leszóltam“.

Ez az ő részéről legalább is — tévedés. Azt hiszem, ha még egyszer elolvasna cikkemet, most, midőn fenti bocsánat kéresem engesztelő hatása alatt az ő személyt illetett állításomat kevésbbé tragikusan veszi, nem fogja semhol cikkemből kiolvasni a város iskoláinak leszólását.

Nem kifogásoltam sem a tanerőket, sem azok módszerét, sem mindkét tényező sikerét, csak a tanulóknak ezektől független, ha-uról hozott miveltési mérvét, fokát; csak ezek miveltési különbözéséről szóltam.

Hogy a miveltésért, érte ezalatt nem az ész, de a lélek műveltségét, a tudás nem befolyásolja, a t sajnós igen gyakran tapasztaljuk, mert sok egyénnél beválik a közmondás: rustica natura tenet sua jura.

Épen oly helytelen, hogy az igazgató ur úgy tünteti fel a dologt, mintha én a „szegény sorsu“ tanulókat ellen kelnék ki.

Ne imputáljon Pethes ur szavainak oly értelmet, a melyet azokra az igazság szemmel tartása mellett reá erőszakolnia nem szabad!

Soha sem hoztam én az ész és a lélek miveltésének fogyatkozását, vagy hiányát a szegénységgel feltétlen oki összefüggésbe. Cikkemben nem találja az olvasó sem ennek nyomát, sem lappangó törekvést arra, hogy e két fogalom azonosíttassák.

A „szegény sorsu“ tanulókat én miattam bátrak lehetnek, Pethes ur pedig ne legyen akaratlanul arisztokratább, mint a milyen, midőn az általam apostrofált nevelesi hiányt az általa hangsúlyozott „szegény sorsu“ szel téveszti össze és egy kalap alá hozza.

Ezzel kapcsolatosan Kurucz tanár ur „Reflexiói“-val is kell foglalkoznom.

Azok első kibekedését azzal zárja Kurucz ur, hogy a gyakorló iskola „nem lehet pusztán az urfiak részére fenntartott intézmény“, későbbben pedig azt mondja, „senki és semminő kaszt specialis céljainak istápolására ki nem szolgáltatathatjuk a gyakorló iskolát.“

Ezen szavak feltétlen igazságát sem én, sem más kétségbe nem vonhatjuk, nekem csak az nem tetszik, hogy a tanár ur érdekes fejtegetéseivel a cikkemre való hivatkozásból indulván ki, az urfiak, uricsaládok és kaszt hangoztatásával még arra bírja az el-fogult olvasót, vagy aki az én cikkemet nem olvasta el, hogy rólam feltételezze, mintha csaklya alatt csakugyan egy kaszt érdekeit portálnám, az ugynevezett „uricsaládok“ kiváltságának akarnám a gyakorló iskolát tekinteni.

Megvagyok a tanár ur jóhiszeműségéről győződve s lehet, hogy ő oly elvet választván általam megátdadottnak, melyet a pedagógiumban és a szakirod lom tanulmányozásából mint abszolút helyesnek deklarálta: magáévá tett, talán egy kevésbé elfogult,

midőn aztán más értelmet olvasott ki szavaimból, mint a milyen azok fogalmának megfelelő.

Nem a tanár urat akarom oktatni, de az olvasó közönség esetleg elfogultabb részének megnyugtatóra és félreértések elhárítása végett kell két szó fogalmát tisztázzanom.

En, ki cikkemben sehol uricsaládok nem említettem, mindouitt csak értelmiségről szó-lottam. Ezalatt értem: a boldítás szerzésének, a megértés, a felismerés képességét; azon képességet, melylyel az ember képzeletit és fogalmait a közvelen érzelki benyomásoktól függetlenül, önmagában összefüggő öntudatos gondolat-körre kifejti, mely körön belül az igazság és tévedésről való meggyőződése gyökerezik.

Értelmes, intelligens mindenki, ki a tudás, vagy cselekvés valamely tere felett öntudatosan, tisztán és biztosan uralkodik.

Az intelligencia tehát oly tulajdonságok összességét jelenti, melyeket minden ép agy-veleju és szívü egyén magának, anyagiaktól függetlenül megszerezhet, ha magában vonzódaat érez hozzá.

Értelemiség alatt értjük azon egyének összességét, is — jól érted meg: nem társadalmi csoportosítást — kik a felsorolt képességekkel bírnak. Ezen összességhez való tartozandóság jogát bárki is önön magában bírja, ezt senki másnak kegyelme neki meg nem adhatja. Ezen önszerzette jog tette egykor a szegény csizmadia fiat Magyarországon hercegrímási székére, ez öttörté Simonra Rómának bitorát, ez nyújtotta a mészáros fiúnak a világlöltő babé, koszoruját.

Es mi a kaszt? Az örökleténység elvén alapuló, élesen határolt, magába zárt társadalmi csoportozat, melynek tagjai csak születésük folytán bírnak a hozzátartozandóság jogával s melyből azok csak kizárás utján léphetnek ki.

Tehát az értelemiség nem lehet kaszt, legalább én nem val hatom annak, amint nem is vallottam cikkemben sem annak.

Az értelemiséghez való tartozandóság megszerzése nehezebb dolog, mint született mágnásnak lenni s ezért jogos az értelemiséghez számítható szülők aggodalma, hogy törekvéseik, fáradozásuk esetleg tönkre mehet, ha a gyermekeikre otthon reá nevelt jó tulajdonságok rossz példa hatása alatt ismét karba vesznek.

Herder „Ideák az emberiség történetének bölcsészetehez“ címü művének egy fejezetében szépen fejti ki, hogy az ember érzelni és hajlamai részben azon állapotoknak felelnek meg, melyben él, létezik pedig befolyásoltatnak nézetek és szokások által.

A parainesisben pedig olvassuk: „s ki szerencsés vala mivel emberek közt születni, ki már gyermek éveiben azon magvakat maga körül teljes virágzásra fejteve lát-hatja: mi könnyü annak önkébe mozdulatait s mások példáikat követve, magának az erkölcsiség legtisztább kívánatai felől való ismeretet szerzeni —“

Mindezt tudja és érzi sok szülő és ezen szülők érdekében szólaltam én fel főleg azért, mert ezek érdekevel a város is együtt jár. Mennél intelligensőbb valamely város lakossága, annál gyorsabb és hatalmasabb annak fejlődése. Az intelligenciával karöltve jár az ipar, a kereskedelem az anyagi jólét emelkedése ugy a kis, mint az ugynevezett „úri“ ember számára. A városok intelligentiájának nemzetgazdasági alapra fektetett jogait nem lehet tehát soha sem mellőzni, meg ha a reájuk való hivatkozás, nem is kvadrál a magasabb tanügyi princípiumokkal, mert „Gran ist jede Theorie“ mondja a nagylátókör bölcsész.

Ezen vallomások után azt hiszem, Kurucz tanár urnak nem lesz már oka szavaim öszintéségében kételkedni és fel fog menteni azon gyanúsítást alól, hogy „a cél szentesíti az eszközt“ elvet tartottam szem előtt cikkem megírásánál.

Es most még egy szót Önhöz tisztelt igazgató ur!

A „Nyilatkozat“ végén azt óhajtja Ö, hogy a leendő praprandia „akart“ helyéről mondjak ne socialpaedagogiai, hanem egészségügyi szakvéleményt.

Étöre bocsátván, hogy cikkemben nem mondtam semmifele socialpaedagogiai szakvéleményt. Köszönöm Pethes ur gyöngéd figyelemzetését.

Értem. Tehát ne sutor sultra crepidam.

Es ha mondtam volna!

Talán monopoliomuk a tanár uraknak a tanügyi dolgok teletti elmélkedés? Nem hihetem, hogy Pethes János ur liberalismusa így szükkebbül lenne?

Vagy talán épen csak nem kíváncsi az igazgató ur a laikusnak oly dologba beleköttyogására, melyet ő par excellencie jobban ért?

Akár így, akár úgy legyen, engem az igazgató ur ohaja nem irritál, de tudja meg, hogy a mikor tanügyi dolgok és városunk érdekei között bizonyos vonatkozásokat fogok fellelhetni, melyeket figyelmen kívül hagyni nem lehet, mindannyiszor hozzá fogok szólni ha kedvem tartja és pedig oly szempontból, a melyből jónak látom a hozzászólás.

Lehet, hogy mi paedagogiai peregrinuskok kevesebb tudománnyal rendelkezünk, mint a tisztelt igazgató ur, de a válogott dohányunk felől sohasem fogunk zavarba jünni.

Több hozzászólásom e tárgyhoz nincs és nem is lesz.

Dr. Karafiáth,

Különfélék.

Városi közgyűlés. Léva város képviselőtestülete e hó 7-én tartotta évnegyedikes rendes közgyűlését, amelyen a polgármester napirend előtt bejelentette, hogy a kormány 320 millió koronát fog beruházási célokra felhasználni, miután pedig Baravármegyének a különösen Léva városának is nagy érdeke, hogy a Garam és a Percz vize szabályoztassék, indítványozta, hogy keressék meg a kormány ezeknek a beruházási munkálatokba való felvétele iránt. Ez indítványt a közgyűlés egyhangú határozattal emelte. Majd bejelentette a polgármester, hogy az itáiméresi jövedelem után való államsegély 1903 évre 13,758 K. 57 fillérben megállapítván a városnak kifizetett, hogy a városnak azon határozatát, melylyel a tanítóképzőintézet telkére 5 cat. holdat és 50,000 korona összeget felajánlott, a törvényhatóság jóváhagyta. Ezek tudomásul vétele után bemutatta a polgármester a törvényhatóságnak azon határozatát, melylyel a város 1904. évi költségvetését jóváhagyta s a városi pótdótot 42 % -ban állapította meg. Miután pedig a közgyűlés 43 % -ban állapította meg a pótdótot s így a törvényhatóság tévesen számított, a közgyűlés ennek kiigazítása végett felterjesztést intézni rendelt a törvényhatósághoz. Jóváhagyta a közgyűlés a polgármester azon intézkedését, melylyel Belcsák Béla okl. mérnököt ideigl. városi mérnökévé fogadta fel. Az 1905. évre érvényes birandó esküdtársi alaprajstrom elkészítésével a közgyűlés a polgármestert, dr. Weisz Zsigmond és Szemerédy Lajos tagokat bízta meg. Azután bemutatta a polgármester a pozeonyi posta igazgatóság átiratát, hogy a város a posta és távirda számára alkalmas épületről gondoskodjék, mire a közgyűlés akként határozott, hogy ezen bérletre való vállalkozásra a háztulajdonosok bízassanak fel s a mennyiben egyáltalában magánvállalkozó nem akadna, jöhetne szóba a város ajánlata. Majd a folyó évi április hó 12. és 13-án tartandó III. oszt. kereseti adó tárgyalásához a közgyűlés bizalmi férfiakul Borcsányi Győző és Szemerédy Lajos tagokat küldötte ki. Végül tárgyalta és némi stiláris módosítással elfogadta a közgyűlés a városi illeték szedésére és a tisztviselők és szolgák nyugdíj szabályzatára vonatkozó szabályrendeletek tervezeteit. Mire a közgyűlés az idő előrehaladottsága folytán berekesztetett.

A Bars megyei Népnevelők Egyesületének lévai járásköre f. hó 5-én tartotta meg évi rendes közgyűlését Zselizén. Dely István zselizi tanító tartotta meg gyakorlati tanítását a népiiskola 4-ik osztályában a közönséges törtek ismertetéséről. Valóban megkapó módon szemlétette a tört. fogalmát s minden esetben kitűnt, hogy tanítványainak valóban mestere, kik minden szavából, intéséből gazdag ismereteket szereznek. Ez alkalommal is e fiatal tanerő valódi mintatanítást tartott. Másodikként Huszár Károly elnök számolt be egy évi sátrázkodásáról s fejtette ki jövendő programját, mely tartalomdus beszéd szerinti lenyomatása az egyesület értesítőjében elhatározott. Majd Bányai Ferenc lévai tanító indokolta meg egy órai beszédében a tanítói szolgálati pragmatikáról szóló határozati javaslatát, mely egyhangúlag elfogadtatott. Ezt követte a járáskör szervezkedése. Elnök újból Huszár Károly kis-sároi tanító, alelnök Philipp Vilmos újbányai tanító, jegyző Szarka Zsigmond szódói tanító és pénztáros Király Gizella kis-sároi tanítónő lett. A szervezkedés után Huszár Károly kis-sároi tanító tartotta meg remek előadását a szakszerű tanfelügyeletről ugy beszédje, mint határozati javaslata közhelelyessé talalkozott. Ezután a lelkes zselizi tanítói karnak köszönet szavaztatott, a gyűlés fényes rendezéséért. Sajnálattal vagyunk azonban kénytelenek konstatálni, midőn a társadalom oly igazán hasznos tényezői Zselizt jelölik ki congresszusunk helyéül, még csak nem is képviseltette magát. Ézért reméljük, hogy a lévai járáskör tanítói gyűlés rendezés céljából e kies helységet derék tanítóit minden 4. vagy 5-dik évben mégis felkeresik.

Sorozás Léván. Léva város hadköteles legénysége e hó 6-án állott mérték alá. A sorozás a következő eredménnyel záródott: I. korosztályban felhívott hadkötelesek száma 66. Ebből besoroztatott 20 és pedig Jakab János, Takács József, Kempfner Ede, Klein Jenő, Inger István, Mihálka István szolga, Hraskó István, Blum Gyula, Breuer János, Tóth Lajos lelkész, Kollár János, Schlesinger Szigfried, Lóderer Gyula, Leidenfrost Sándor, Szebechlebszky Károly József, Akossy Imre, Erdélyi (Engel) Armin, Szirota András, Ujfaluassy Sándor, Dornyák Béla. Mint 3 éves önkéntes 2. Vissza helyezettett 28, távollétét igazolta 11, igazolatlanul távol maradt 1, időközben meghalt 2, töröltetett 1. II. korosztályban felhívott 47 hadköteles, ebből besoroztatott 5 és pedig Kovács József, Ruznyák Lajos, Csányi János, Kosznár Antal és Lutovszky Károly. Vissza helyezettett 24, fegyverképtelen 13, távolmaradását igazolta 4, igazolatlanul távol maradt 1. III. korosztályban felhívott 22 hadköteles. Ezekből besoroztatott 3 és

pedig Inger Máttyás, Gunyics András és Runna Ernő, fegyverképtelen 13, távol létét igazolta 6.

Összeirő küldöttségek. Barsvármegye központi választmánya az országgyűlési képviselőválasztók 1905. évre érvényes névjegyzékének kiigazítására kiküldendő összeirő küldöttséget következőképen alakította meg: I. Aranyos-maróthi választókerület: első összeirő küldöttség. Elnök: Gaál Viktor, tagok Dr. Balásfy Géza és Rakovszky István. Második összeirő küldöttség. Elnök: Dr. Hladny János, tagok: Kosztolányi József és Hyross János. Harmadik összeirő küldöttség. Elnök: Dióssy József, tagok: Rüdner Gyula és Kopcsányi László. II. Lévai választókerület. Első összeirő küldöttség: Elnök: Bándy Endre, tagok: Ureich Nándor és Pazár Károly. Második összeirő küldöttség. Elnök: Juhász Pál, tagok: Dussich Zsigmond és Bedros József. Harmadik összeirő küldöttség. Elnök: Dombay Vilmos, tagok: Varannay Lajos és Lévy József. III. Újbányai választókerület. Első összeirő küldöttség: Elnök: Dr. Gonda Péter, tagok: Anderle Ernő és Zpser Lajos. Második összeirő küldöttség. Elnök: Dr. Balbach Béla, tagok: Dr. Kaldrovics Andor és Kaldrovics József. Harmadik összeirő küldöttség. Elnök: Gaál Viktor, tagok: Dr. Balásfy Géza és Rakovszky István. Ezen küldöttség a névjegyzék kiigazítását: Kisülés és Nagyülés községekben teljesíti.

Egyházi kinevezés. Az esztergomi tanítóképzőhöz hittanára kinevezett Sipos Antal helyébe lévai káplán Jónás Imre segédlelkész neveztetett ki, ki állását a mult héten el is foglalta.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter bagotai Lengyel Aurél újbányai kir. járásbírói végrehajtót az aranyos-maróthi kir. járásbíróihoz helyezte át.

Kaszinó-estély. A lévai Kaszinó e hó 16-án saját helyiségeiben teaestélyt rendez, a melynek programját most állítja össze a vigalmi bizottság. Az estélyen vendégeket is szívesen látunk.

Színészek. Halmai Imre színtársulata, mely április havában Alsó-Kubinban működik, mint értesülünk, május hó elején Lévára jön. A társulat nagy részben a régi jó erőkből áll, de Halmai igazgató több új jeles tagot szerzöttetett.

A képviselőválasztók névjegyzéke. Gróf Tisza István belügyminiszter rendelettel felszólította a központi választmányokat, hogy utasítsák a választókat összeirő küldöttségeket, hogy munkájukat április 15-éig fejezzék be. Arra is figyelmeztette a belügyminiszter a központi választmányokat, hogy az összeirő küldöttségeknek fuvarköltsege nem jár. — Sajnálatos tapasztalja, hogy egyes vármegyékben mind általánosabbá válik a fuvarköltsege felszámítása, még oly összeirő küldöttségi tagok részéről is, akiknek társadalmi állása és vagyoni helyzete azt semmiképpen sem okolja. A miniszter felszólítja a központi választmányokat, hogy az összeirő küldöttségekbe lehetőleg oly embert válasszanak, akik ezt a megfizetési állást minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül is elvállalják. Felhatalmazza továbbá a központi választmányokat, hogy a választói jog gyakorlására vonatkozó fellebezéseket közvetlenül felterjeszthessék a Kuriához.

Új tejszövetkezet. A szomszédos Füzeggyarmaton legutóbb Sándor Benő ref. lelkész buzgólkodása folytán az ő elnöksége alatt 36 tag és 67 üzletrészesrel a bars megyei tejszövetkezetek mintájára tejszövetkezet alakult, a mely a tagok és vezetőség lelkesedése folytán már is eredményesen működik.

Barsvármegye állatgyógyászati ügye a hét végén a földmívelésügyi miniszter jelentése szerint a következőleg állott: Lépfene Fűs 1 u., ragadós száj és körömfájás Bartos 7 u., Nagymálás 1 m., Rühkór Zsivka 1 u., Jó, Barsendred 1 p., juh, Zseliz 1 u. 16, Verebély 1 u. 16, sertésvész Nagy-Tőre 3 u., Fűs 1 m.

Városok kongresszusa. A magyar városok polgármesterei jénahány év óta rendszeresített kongresszusukat az idén május havában Nagyváradon fogják megtartani. A kongresszusnak legfontosabb tárgyai a hazadói reformja és a városi tisztviselők fizetésének rendezése lesz.

Közönség köréből.

Bucsuszó.

Léváról Esztergomba történt távozásom alkalmából mindazon tisztelt jó barátainknak s ismerőseimnek, kiktől az idő rövidsége miatt személyesen búcsút nem vehettem, ez uton mondok szíves istenbenedéket.

Esztergom, 1904. április 8.

Sipos Antal.

Lévai piacziárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány.

Buza m.-mázsánként 14 kor. 60 fill. 15 kor. — fill. Kétszeres 12 kor. 40 fill. 12 kor. 60 fill. — Rozsa 12 kor. 20 fill. 12 kor. 40 fill. — Arpa 11 kor. 60 fill. 12 kor. 60 fill. Zab 11 kor. 20 fill. 11 kor. 60 fill. — Kukorica 11 kor. 20 fill. kor. 11 40 fill. Bab 12 kor. 60 fill. 14 kor. 40 fill. — Lencse 12 kor. 80 fill. 14 kor. 40 fill. — Kéles 10 kor. 80 fill. 11 kor. 20 fill.

Vetőmagvak 50 kilónként Budapesten. Lóheramag 54—60 korona Luczernamag 53—58 korona, Impregnált Répa mag 36 44kor. Répamag 25—35 kor. Muharmag 7—7½ kor. Baltacsim 13—14 — kor. Bükköny 6½ 7 kor. Vöröshere 58-65 kor. Fehérhere — Komoczi fűmag — Thimothema — kor. Nem impregnált 35 kor.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1904. évi április hó 3-ától 1904. április hó 10-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Lahki János Sinák Julianna	leány	Mária
Jakab Kálmán Skrabák Ida	fiú	Gyula
Mihalovics Rezső Koskó Ilona	leány	Ilona
Tóth Sándor Gál Eszter	fiú	Károly

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Mordinyi Béla	59	melhártyalob
Melferber József	3	melhártyalob
Missik József	53	melhártya izz.

Nyilttér.

4169/1904. tkv. szám.

Arveresi hirdetmény kivonat.

A lévai kir. járásbíró, mint tkvi bíróság közhírré teszi, hogy a Lévai Takarékpénztár végrehajtónak Janovics Ferenc és neje Balázs Anna végrehajtást szenvedő elleni 6800 korona tőkekövetelés utáni 1901. szeptember 25-től számítandó 8% kamat és járuléka iránti végrehajtási ügyében az ar.-maróthi kir. törvényszék (a lévai kir. járásbíró) területén levő s Léva városában fekvő a lévai 1002. számú tkvben s a társulatjados Fecser Bozóky Erzsébet, Janovics Mária, Janovics Antal, Puksa Jónás tulajdonát is képező A + 1 sorszámú ingatlanra 168 kor. 2235. számú tkvi és Gubik János és Gubik Róza társulatjados tulajdonát is képező A + 2 sorsz. ingatlanra 192 kor., a lévai 2224. számú tkvi és Régi Sándor és neje Kovács Erzsébet társulatjados tulajdonát is képező A + 1 sorsz. ingatlanra 53 kor., a lévai 56 számú tkvi + 1 sorsz. ingatlanra 2148 kor., a 187 számú tkvi + 3 sorsz. ingatlanra 248 kor., a + 4 sorsz. ingatlanra 214 kor., 532 sz. tkvi + 8 sorsz. ingatlanra 30 kor., + 10 sorsz. ingatlanra 66 kor., 1076 sz. tkvi + 2 sorsz. ingatlanra 62 kor., 2377 sz. tkvben A + 1 sorsz. 31 kor., 2544 sz. tkvben + 1 sorsz. ingatlan 40/96 részére 368 kor., a 484 sz. tkvi A + 1 sorsz. ingatlanára 50 kor., a lévai 532. sz. tkvi A + 7., a 2607 sz. tkvi + 1 sorszámú s a 2064 számú tkvi + 1, 2 sorsz. ingatlanok ezen épült, de tkvileg még ki nem tüntetett lakháza együttesen az árverést 551 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi április hó 30. napján délelőtt 9 órakor ezen bíróság telekkönyvi iktatóhelyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becserének 10% -át, vagyis 16 K 80 f., 19 K. 20 f., 5 K. 70 f., 24 K. 80 f., 24 K. 80 f., 2 K. 40 f., 3 K., 6 K. 60 f., 6 K. 20 f., 30 K. 10 f., 36 K. 80 f., 5 K., és 55 kor. 10 fillér készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetni.

Léva a kir. bíróság, mint tkvi bíróságnál 1904. évi február hó 9. napján.

Dereáno kir. albiró.

273/1904. sz.

Arverési hirdetmény.

Alu irott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbíró ságnak 1903. évi V. 552/1 számú végzése következtében Dr. Novotny Imre ügyvéd által képviselt Wilczek Jakab javára Klincsek József, Klincsek István és Szikela István ellen 60 korona s járuléka erejéig 1903. évi szeptember hó 21-én tognatosított biztosítási végrehajtás utján le és felülfoglalt és 775 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: termények, kocsik, sertések, gazdasági eszközök stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a lévai kir. járásbíró ságnak 1904-ik évi V. 184/1. számú végzése folytán 60 korona tőkekövetelés ennek 1903. évi sz-pt. hó 25. napjától járó 6% kamatai, 1/4% váltódíj és addig összesen 31

kor. 4 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagy-Koszmályban leendő eszközzésére 1904. évi április 20-ik napjának d.e. 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyerte volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek is srendeltek.

Kelt, Léva 1904. évi április hó 5-én.

Karácsonyi Pál kir. bír. végrehajtó.

Fodrász üzlet áthelyezés!!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy az eddigi Schubert-féle házban volt

fodrász üzletemet

teljesen újonnan átalakítva és modern kényelemmel berendezve

1904. április hó első napjaiban

Petőfi-utca Takarékszövetkezet épületébe helyeztem át.

Az eddig is irántam tanusított n. b. bizalmat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

MARTINECZ JÓZSEF

Eladó ház és szőlő.

Egy jó karban levő ház és egy szőlő szabad kézből eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Szőlő-hajlek

bérbe kerestetik, kirándulási célra.

Cím e lap kiadóhivatalban.

Eladó ház.

Kossuth-téren egy földmentes ház szabad kézből eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

A Zöldkert-utcában levő Pazár-ház gyermekeim bejegyzése folytán kezalatt eladó. Venni szándékozők értekezhetnek bármikor

Pazár Károly tulajdonossal.

K á v é.

	1 kg. frt. kr.
New-Cuba kávé	1.60
Jamaikai legfinomabb	2.20
Kuba legfinomabb	2.20
Ceylon legfinomabb	2.10
Ceylon finom	2.—
Portorico finom, és Cuba	1.60 2.—
Gyöngy legfinomabb	2.— 2.20
Mocca legfinomabb	2.20
Arany Jáva legfinomabb	2.20
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.20
Örlöt kávé	1.—

Kapható:

Kern Testvéreknel, Léva.

Új üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy Léva

Lang közp. kávéházzal szemben

(Klein Ödön téle házban)

egy a mai kor igényeinek megfelelő

Férfi és gyermekruha

és női felöltők

üzletet megnyitottam.

Dus választék minden elgondolható minőségű és alaku kész

férfi és gyermekruhákban

továbbá óriási nagy választék

a legújabb női felöltőkben

férfi felöltők, Ulster, Havlok, Jaquet Ferencz József öltönyökben

folyton újdonság gyermek

ruhákban,

üzletemben minden egyes darabon a legjutányosabb

szabott ár

megjelölése kizárja az esetleges túlfizetést és kellemetlen alkudozást.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve

vagyok teljes tisztelettel

Feiner Gyula

központi férfiruha áruház és női felöltők raktára.

Erzsébet-királyné alap sorsjátéka.

Ferenoz Ferdinand cs. és kir. főherceg ő fensége legmagasabb védnöksége alatt

Főnyeremény

100.000

korona értékben, továbbá 10,000 5000, 3000, 2000, 1600, 1000 kor. stb. összesen 7000 nyeremény.

Egy sorsjegy 1 kor.

Huzás
visszavonhatatlanul május 28-án
hivatalos ellenőrzés mellett.

Kaphatók: Amstetter Imre és Dukesz Lipót üzleteikben, valamint a főkezelőségénél Budapesten, V. Nádor-utca 23.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatatlanul

kedvező főáradánknak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyereménnyel többet fizettünk nagyra becsült vevőinknek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,

a 100.000 kor. főnyereményt a 74366. sz. sorsj.-re	a 80.000 kor. főnyereményt a 83061 sz.sorsj.-re
a 100.000 " " az 52525. " " "	a 70.000 " " a 81161 " " "
a 100.000 " " a 94780 " " "	a 70.000 " " az 5498 " " "
a 90.000 " " a 109780 " " "	a 60.000 " " az 51613 " " "
a 90.000 " " a 83610 " " "	a 60.000 " " a 76347 " " "
a 90.000 " " a 92787. " " "	a 50.000 " " a 4036 " " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legsúlyosabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő m. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3. — 1/2 " " 3. " " 6. — 1 " " 6. " " 12. —

A sorsjegyeket utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó évi április hó 24-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

bankháza Budapest.

HAZÁNK LEGNAGYOBB OSZTÁLYSORSJÁTÉK-ÜZLETE.

Főáradánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a

II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

PÉNZ

4%-os

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a föld-birtok és ingatlan 3/4 értékig I. és II. helyre 15—65 évid terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre gyorsan és diszkrétén.

Bank- és magánadóságok convertálása.

Meller Lajos és Társai

bankbizomány.

Budapest, VI. Dávid-utca 15

(Törvényszékiileg bejegyzett cég).

Gyár: Nyerges-Ujfalu (Esztergom m.) Sürgőnyezim: Eternit Budapest.

ETERNIT-PALA

Azbeszt-cement-pala

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK Hatschek Lajos Budapest, VI., Andrassy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiromány. — Kérjen ismertetést.

URANOS

KÉK

ruha mosáshoz a legjobb kékítőszert.

— Törvényesen védve. — Mosó intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő.

Olcsó és felülmulhatatlan! kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz eleget. — 1 nagy üveg 1.60 kor., 1/2 üveg 1 korona.

Kapható mindenütt. Utánzatoktól óvakodjunk.

Kizárólagos gyártói: HOCHSINGER TESTVÉREK vegyészeti gyára BUDAPEST, VI. Rózsa-utca 85. sz.

Walla József

márvány-mozaik és cement-áru gyára Budapest,

VII., Rottenbiller-utca 13.

Vállalkozik:	Raktárt tart:
Gránit-terrazo	Márvány-mozaik-lapok velencei módra
Betonrozások	Cement-lapok sima és római mozaik utánzat
Csatornázások	Mozaik-lap a la Mettlach
Turbinák és zsilipek	Keromit- és Klinker-lap
Medenczék	Portland-cement-csövek
Szökőkutak	Kőagyagsövek
Jászolok	Roman-cement
Fürdőkádak betonból és fayncelapokkal borítva	Portland-cement Tűzálló-tégla
Falburkolatok fayence lapokkal.	

♦ Kőagyag és cementcsövek. ♦

FONTOS

GYOMORBAJOSOKNAK!

Etvágyhiányt, gyomorfájdalmakat, emelygést, gyomorgyengeséget, főfájást, emésztési zavarokat stb. megszüntet azonnal a világhírű valódi

BRÁDY-féle

MÁRIACELLI GYOMORCSEPPEK.

Sok ezer köszönő és elismerő nyilatkozat! Kis üveg használati utasítással 80 fillér, nagy üveg 1.40 korona.

Gyógyszertárakban kapható.

Főárad: BRÁDY C. gyógyszerész "Magyar Királynak" Bécs, honnan kivánatra aingyen küldetik az érdekes "Specialbroschür", 5 kor. beküldése után 6 kis üveg

450 kor. beküldése mellett 3 nagy üveg lesz bérmentve küldve. Képviselet: Magyarország részére:

TÖRÖK JÓZSEF

gyógyszertára Budapest,

Király-utca 12.

Óvakodjunk utánzatoktól! A valódi MÁRIACELLI gyomorcseppek fenti védjeggyel és aláírással kell, hogy ellátva legyenek.

A Richter-féle **Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köztérnyel, csúznál és meghűléseknél. Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a "Horgony" védjeggyel és a "Richter" cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Kérjen mindenki

saját érdekében

Valódi Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

csak oly csomagokban, amelyek a Kneipp páteit védjegyet és a Kathreiner nevet viselik, és kerülje gondosan a silány utánzatok elvadását.

Premier

30 év óta legjobb Évi gyártmány 49.000 kerékpár.

Arjegyzék ingyen és bérmentve. Eger. Csehország.

Premierwerke

Szőlőoltványok,

melyek megeredéseért felelősség vállalattik!

Amerikai alanyon készült legkiválóbb csemege- és borfajokból teljesen fajtiszán, tökéletesen forrott, dus gyökerezésű példányok szokvány-minőségben, mérsékelt áron. Tavaszi szállításra megrendelhetők a

Küküllőmenti Első Szőlőoltványtelepnel. Medgyes, N.-Küküllő megye. Tulajdonos CASPARI FRIGYES

okleveles szőlész, az erdélyrészi sz. gazdasági egylet szőlészeti és borászati szakelőadója, Barbu A. Stirbey herceg romániai szőlőtelepeinek igazgatója, N.-Küküllő vármegye v. szőlészeti biztosa stb.

Lugas szőlőoltványok szintén mérsékelt áron.

!Készlet egy millió!

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Drezdai Motorgyár R.-T.

(ezelőtt Hille) fióktelepe és műhelye: **GELLÉRT IGNÁCZ és társa** Budapest, VI. Teréz-körút 41. (Telefon 12-91.)

Ajánljuk az elismert legjobb, legtekélyesebb, legtartósabb gyártású drezdai benzín-motorokat lokomobilokat és szengáz-fejlesztős (generátoros) motorokat.

Legnagyobb készlet! 64 kiténtetés.

Legelősebb üzem! 8 állami érem!

8000 gép a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Malemüzemre, darálásra, takarmánykormányokba, tejjgazdaságoknak, favágáshoz, vizemelésre, csépléshez és minden más gazdasági és ipari munkához a legjobb üzemerő.

A drezdai motorok minden verseny vizsgálaton és kiállításon a legelső díjakkal lettek kiténtve.

Kedvező fizetési feltételek! Legmesszebbmenő jótállás!!!

Uj! Budapest fémhelyét Uj! rendeztünk be drezdai művezetővel és szerelővel.